

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Az általános választójog és a népiskolai oktatás.

Budapest, aug. 13. Beavatott korásból jelentik, hogy a kormány még az őszi folyamán nagyfontosságú javaslatokat fog a törvényhozás elé terjeszteni. Wekerle Sándor miniszterelnök az erre vonatkozó munkálatok miatt a nyáron nem is megy szabadságra és a belügyminisztériumban Andrassy Gyula gróf személyes vezetésével folynak a munkálatok, amelyek az általános választójogra és a népiskolai oktatás szervezésére vonatkoznak.

Uj magyar kiállítás Milánóban.

Budapest, aug. 13. A magyar kiállítási bizottság ma Szerényi József államtitkár elnöke alatt a kereskedelemügyi minisztériumban értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a milánói nemzetközi kiállításon, amely október 4-ikén nyílik meg újból, a magyar kiállítók ismét résztvesznek. A magyar kiállítás számára az olasz kormány diszhelyet ajánlott föl. A tanácskozáson bejelentették, hogy az olasz kormány viseli az új kiállítás építkezéseinek és a kiállított tárgyak tűzkár ellen való biztosításának, valamint az olasz vasutakon a vasuti szállításhoz szükséges költségeit.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA

Az árnyék.

Írta: Jean Madeline.

A kocsiiban, mely a bátról hazavitte őket, Morgis Henri érezte, hogy a felesége rosszkedvű és valamit titkolni akar előtte. Feltétlen bizalommal volt ifju neje iránt, aki azt meg is érdemelte. Nyolcz esztendei házasság után úgy szerették egymást, mint az első napon. Gazdagok, előkelők voltak és vidám, társaságos életet éltek. Az egyetlen árny, amely boldogságukra esett, az volt, hogy nem volt gyermekük.

A férj szeretettel hajolt feleségéhez, akinek előtte nem volt titka és gyengéden kérdezte:

— Mi bajod, Blanche? mérgelődöttél ma este?

Az asszony őszintén, zavar nélkül pillantott urára.

— Igen, Henry.

— Arnondo Philipp miatt?

— Igen. Egy idő óta nagyon tolakodóan viselkedik. Eleinte nem törődtem vele és nem is ügyeltem rá. De most már torkig vagyok vele. Ma este már annyira ment, hogy szinte kompromittált: Azután nagyon tolakodó volt a beszéde is. Mondd, mit tegyek?

Elítélt szocialista igazgató.

Nagyszalonta, aug. 13. A főszolgabíróság Rozvány Jenő dr. ügyvéd, szocialista vezért igazgatásért 15 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Véres haroz bolgárok és görögök között.

Szófia, aug. 13. A görögellenes agitáció egész Bulgáriában óriási mértéket ölt. Burgasz közelében nagy harcok folynak. A várost négy helyen felgyújtották. A görög lakosság tegnap délután gyűlést tartott, amelyen a következő határozati javaslatot fogadták el: Az összes görögök zárják be üzleteiket. Azok a görögök, akik a hadseregben szolgáltak, puskával, a többiek pedig revolverekkel fegyverkezzenek föl, hogy a bolgárok első ellenséges támadásánál a templomok és kolostorok körül összegyűljenek és azokat szükség esetén fegyverrel védelmezzék meg. A görögök kijelentik, hogy inkább a levegőbe röpitik vagy fölgyújtják templomaikat, semhogy azokat a bolgároknak átengedjék.

Szófia, aug. 13. Amchielosban tegnap a bolgárok a Szent György-kolostort hatalmukba kerítették, épp amikor a görögök a kolostorban Tedeumot tartottak. A görögök fegyverre kaptak, mire véres harc keletkezett a bolgárok és görögök között. A harcban nyolcz em-

Morgis Henri kissé elsápadt.
— A szentelen ember!
De nyomban megbékült és csókot nyomott Blanchenak aggódva kérdő szemére.
— Légy nyugodt édesem, többé nem mer a közeledbe lépni.

Másnap minden komolyabb szándék nélkül a klubban megszólította Arnondot. Fagyos hangon felkérte, hogy hagyjon fel eddigi viselkedésével. Arnondo mindent tagadott. Heves szóváltásra került a sor.

A segédek pedig elhatározták:
— Pisztolypárbaj, tizenöt lépés távolságra.

Másnap korán reggel szemben álltak egymással.

Madame Morgis minderről semmit se tudott. Éppen öltözködött, amikor férje megjelent az ajtóban.

— De Henri, drágám, mi bajod? — kérdezte ijedten az asszony.

A férj sötét pillantással, eltorzult arczczal állt előtte. Szó nem hagyta el ajkait. Keze reszketett. Az asszony támogatni akarta, de mintha az ő lába is meggyökeresedett volna.

— Istenem, mi bajod?

A férj nem felelt.

— Beszélj, fiam, beszélj!

bert megölték. A város lángban áll. Burgaszból katonaságot küldtek ki a rend helyreállítására.

Vérgőz őrült.

Szabadka, aug. 13. Vasárnapról hétfőre virradóra Kis Kovács István ludaspusztai közesendőr hirtelen megőrült és fegyverét 120 éles töltéssel magához véve, kiment a pusztára. Ott mindenkire rálovöldözött s három embert agyonlőtt és tizenötöt súlyosan megsebesített. A százhusz töltésből nyolczvanat kilőtt. Ma reggel csendőröket vezényeltek ki ellene, de ő azokat is lelővéssel fenyegette, úgy hogy kénytelenek voltak a dühöngő ember ellen fegyverüket használni. Célba vették és sortűzet adtak, mire a vérgőz holtan rogyott össze.

Sikkasztó pénztáros.

Budapest, aug. 13. A Fröbel-nőegyesület tanítónőképző-intézetének pénztárosa, Szabara Gusztáv, negyven ezer korona elsikkasztása után megszökött. Valószínűleg Amerika felé vette útját.

Az új magyar hajóstársaság ügye.

Londonból érkezett táviratok azt jelentették, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy a Cunard-hajóstársaság a fiumei kivándorlási szolgálatot lebonyolító gőzhajóit eladta a magyar kormánynak, vagy ha ez még nem történt is meg, a hajók eladása iránt tárgyalások folynak. A «Standard» értesülése szerint a

Henri meg mindig sötét pillantással nézett rá. Végül rekedten szólt:
— Megöltem egy embert. . .
— Arnondot?
Henri igenlőleg intett a fejével.

A golyó Armondo szívébe turódott. Ajkán némi hab, az ujjak megöröcsösödése — és vége volt. A segédek megdöbbenve állottak a holttest mellett.

Egy anya aggódva várt fiára. Vérrel borított tetemet hoztak haza. Mindene volt.

A lapokban, gyűléseken, hivatalokban beszéltek az esetről.

Midőn Henri a vizsgálati fogságból kiszabadult, zárt kocsi vitte feleségéhez, aki gyászruhában várt rá. Homlokon csókoltta, mint azon az estén, amikor megígérte, hogy támogatni fogja, karját nyaka köré fonta és így könyörgött:

— Gyerünk el drágám! Menjünk, távozzunk!

Egyetlen kívánsága volt, hogy a lapok és a kíváncsi kérdezősködők elől meneküljön. Egyedül akart lenni a feleségével.

Magányos hely nem is lehetett szebb, mint bretagnei házacskájuk, a fenyvesek közepette.

— Mily szép itten!

Egymás kezét fogták és a bol dogság re-

Cunard-társaság igazgatói szombaton fogadták a magyar kormány megbízottait, akik a megveendő öt gőzhajóért fél millió font sterlinget ajánlottak föl. Ez ajánlat alapján a hajóstársaság igazgatói most tárgyalnak a magyar megbízottakkal.

Illetékes helyről nyert értesülés szerint ezek a hírek csakis azokra a tárgyalásokra vonatkozhatnak, amelyek a fiumei kivándorlási szolgálat lebonyolítása céljából alakítandó új magyar hajóstársaság érdekében a Norddeutscher Lloyd vezetése alatt alakult konzorcium és a Cunard-társaság közt folynak. Arról hogy a magyar kormány vásárolja meg a Cunard hajóit, szó sincs. Három Cunard-hajó megvásárlása forog szóban, amelyeket az alakítandó új társaság venne át. A tárgyalások egyébként ezidőszereint szünetelnek és folytatásuk csak az őszre várható.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órákor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 filler.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják názhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóniyatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Mentsik* Ferencz, miniszteri tanácsos, a tengerészeti hatóság főnöke, Budapestről visszaérkezett Fiuméba. — *Kenedi* Géza, a jeles író, családjával ma reggel Fiuméba érkezett. Innen hosszabb üdülésre Abbáziába mennek.

— **A kormányzó hazaérkezése.** *Nákó* Sándor gróf, fiumei kormányzó holnap, kedden a reggeli gyorsvonattal érkezik vissza Fiuméba.

ménye kelt bennük. Az egyedüllét békeje balzsamként hatott a beteg szívre.

— Blanche nem vagyunk boldogok?

— Igen, Henri, nagyon boldogok vagyunk.

De miért kérdezték ezt annyiszor egymástól? Azért, hogy elkergessék a sötét árnyékot, mely lelkük fölé borult?

Egy délután a kis tó partján ültek.

Henri virágot szedett és kaczagva szórta feleségére.

De az némán, réveteg tekintettel ült.

— Ó rá gondolsz?

— Igen.

Megértették, hogy soha többé egyedül nem lehetnek. Náluk volt a harmadik és egy percze sem hagyta el őket. Ott volt és üveges pillantásával megbabonázta örömlüket. Reszkettek a félelemtől. De bizonyára csak a magány volt mindennek az oka:

— Gyerünk el, menjünk innen.

Beutazták Spanyolországot, Olaszországot és Svájcot. De az árnyék mindenütt ott volt — mindenütt.

És érezték, hogy nem menekülhetnek, hogy boldogságuknak mindörökké elveszett — bár ártatlanok voltak és szerették egymást.

— **Magyar dalok a tengeren.** A pécsi honvéddadapród-iskolának városunkban időző növendékei tegnap tanáraik vezetése mellett Czirkveniczába rándultak át a Magyarhorvát hajóstársaság „Tátra” nevű gőzösevel. A növendékek visszajövet régi kurucz nótákat énekeltek a hajón, melynek tulnyomóan magyar utasai lelkesen megtapsolták a szép énekszámokat. Amikor a „Tátra” befordult a fiumei kikötőbe, a hadapródok rázendítettek a Hymnusra, majd elénekeltek a Szózatot és a Kossuthnótát, miközben a közönség lelkes orációkban részesítette őket.

— **A „Franz Josef I.” utja.** Mint táviratban jelentik, a „Franz Josef I.” hadihajó Dalnyból augusztus 10-én Csifuba érkezett. A hajón semmi baj.

— **Zenészek sztrájkja.** Az abbáziai Quarnero-kávéház közönsége ma este épületes kis veszekedésnek volt tanuja. A fürdőigazgatóság, hogy a kávéház egész közönsége élvezhesse a zenét, egy alacsony pódiumot rögtönzött a kávéház előtti téren, ami azonban *Hofmann* karmesternek, aki eddig hangversenyeit az ugynevezett Pompeji-csarnok teraszán tartotta, sehogy sem volt inyére. A fürdőzenekar ma estére kitűzött hangerőnyéhez a zenekar tagjai már a téren fölállított új pódiumon gyűltek össze, de midőn a hosszú szakállu teutón karmester megjelent, kijelentette, hogy ezen a helyen nem játszik és visszaparancsolta zenekarát a régi helyre. A dologba beleavatkozott *Croci* fürdőigazgató is, ami által hangos szóváltás es veszekedés keletkezett, de *Hofmann* karmester *Croci* energikus föllépése daczára sem volt hajlandó a rozoga és rosszul világított pódiumon játszani s inkább kivonult egész zenekarával. *Croci* igazgató erre kénytelen volt gyorsan *Rössa* Bandi zingányzenekarát előteremteni, hogy a kávéház közönsége ne maradjon szórákos nélkül. Az egész fürdőközönség kíváncsi a hirtelen támadt sztrájk lefolyására.

— **Fenice-szinkör.** Ma este a Fenice-szinkörben a Volta-kinematograf előadását szépszámú közönség nézte végig. Bemutatták „A vihar áldozatai”, „Utazás Svájcban”, „Ali baba és a 40 rabló”, „A gyújtogató” és még néhány mulatságos képet.

— **Munkás és rendőr harcza.** A Via San Vito 6. száma alatt levő „Al piccolo commercio” című osteriában az éjjel 1 órákor három legény iddógált; *Simich* Gusztáv fiumei illetőségű 29 éves, *Sandali* András pizinói illetőségű 30 éves és *Petenár* János pólai illetőségű 38 éves munkások. A sok szeszes ital azonban megártott nekik és csakhamar hangos szóváltás támadt köztük. A korcsma tulajdonosa erre a közeli rendőrszeméért ment, aki felszólította a legényeket, hogy hagyják abba a zajongást, mire újra helyreállt a rend. Fél kettőkor a korcsmáros zárni akart. *Sandali*, aki még az elfogyasztott itallal is adós maradt, meg akarta akadályozni, hogy a korcsmát bezárják és bört követelt. Erről a korcsmáros természetesen hallani sem akart, s újra a rendőrhöz fordult segítségért. *Tkalecz* Károly rendőrszem erre fölszólította *Sandali*-t, hogy kövesse a rendőrségre. Az utcára érve, *Simich* utját állta a rendőrnök s *Sandali* szabadonbocsátását követelte, majd meglökte a rendőrt, aki most már őt is be akarta kísérni. A földühödött ember erre arczul ütötte a rendőrt. *Sandali*, eközben egy hegyes szarvasagancsot rántott elő s azzal néhányszor a rendőr fejébe szurt. *Tkalecz*, hogy magát védelmezze, kardot rántott s azzal *Sandali*-t bal lábán megsebesítette. A rendőr és *Sandali* közt kifejlődött harc látára *Simich* és *Petenár* ellillantak, néhány perc múlva *Sandali* is futásnak eredt és a rendőr kivont karddal üzőbe vette. A Wassermann-utcában el is érte, mire *Sandali* megfordult és egy bőrvágó díkicsesél a rendőr felé szurva, bal szeme alatt súlyos sebet ejtett rajta. A rendőr újra *Sandali* felé suhintott kardjával, aki már nem tudott tovább futni és a lábán történt sebesülése következtében elesett. Csak így tudták elfogni s a rendőrségre kísérni. A rendőrt még az éjjel a kórházba szállították. A dühöngő munkás összesen kilencz sebet ejtett rajta, amelyek súlyosak, de nem életveszélyesek. Az ügy iratait áttették az ügyészséghez.

— **Fegyveradó.** A városi hatóságnál holnaptól kezdve nyolcz napig megtekinthető a városban és a környékben található fegyverekre kivetett adólista. Esélyes felszólamlásokat nyolcz napon belül a helybeli pénzügyigazgatósághoz kell benyújtani.

— **Lóháton a Monte Maggiorera.** *Baxa* Károly lindari illetőségű uriember Abbáziából lóháton tette meg az utat a Monte Maggiorera és vissza s még a legveszedelmesebb helyeken sem szállott le a lóról. Előtte még senki sem ment föl lóháton a Monte Maggiorera.

— **Mi volt a czápa gyomrában?** Az idei nyár első czápáját, amelyet a napokban kerítettek kézre a buccarizzai halászok, naponta nagy kíváncsi tömeg bámulja meg a halcsarnok mellett levő fabódében. A czápát ma felboncolták, hogy a gyomrában netalán rejtőző kincsekre leljenek. Azonban ezuttal nagyon csalódtak a buzgó boncolók; a czápa gyomrában csak egy bevarrott zsákot találtak, amelyben mintegy 20 kiló homok fölött egy macska feloszlásnak indult teteme feküdt.

— **Arverés a vasuti állomáson.** A vasuti kocsikban és az állomási helyisegben elhagyott tárgyak ugymint: bőrdöök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. a vasuti állomáson a régi tűzőri laktanyában augusztus 17-én délután 2 órákor nyilvános arverés útján eladásra kerülnek. A befolyó összeget a helybeli városi szegényalap javára fogják fordítani.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fiumei kikötőbe: a „Dalmatia” osztrák gőzös Brailából; a „Szent László” Adria-gőzös Marseilleből; a „Congo” angol gőzös Londonból; az „Etra” olasz gőzös Porto Empodocleából; az „Olga” osztrák gőzös Siracusából; az „Agnese” angol gőzös Ortanából; az „Algarve” osztrák gőzös Triesztből; a „Venus” osztrák gőzös Triesztből és a „Toro” olasz gőzös Citanából. — Elindult: a „Hungaria” osztrák gőzös Triesztbe.

— **Felszámoló részvénytársaság.** A „Cirkvenica építő részvénytársaság” rendkívüli közgyűlést hív egybe augusztus 22-re. Az igazgatóság ezen a közgyűlésen fogja az 1902. évi mérleget bemutatni és egyszersmind a társaság felszámolását fogja javaslatba hozni.

— **Állandó műkedvelői kiállítás.** A „Magyar Műkedvelők Társulata” közgyűlési határozatából kitolyólag felhívja mindazokat, akik a november hó 15-én megnyíló kiállításon résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb szeptember hó 1-ig jelentsék be, mert ezenfelül bejelentések figyelembe nem vétetnek. Akik a rajzolásal, a festéssel, a szobrászattal, a fényképészettel vagy a kézi ügyességre valló egyéb munkák egyikével — nem hivatásszerűleg — foglalkoznak, még legyszerényebb munkával is résztvehetnek. Mint értesülünk, az igazgató-választmány legközelebb összeül, hogy a hölgybizottságot, amely iránt élénk érdeklődés mutatkozik, megalakítsa. A társulat irodája jelenleg Budapesten, a Kerepesi-ut 17. szám alatt van. Érdeklődőknek prospektust szívesen küld a társulat igazgatósága.

„De la Ville“ Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

= Fényesen berendezett szobák. =

→ Külön nagy étterem. ←

Kitünő ételek és italok.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Előfizetések és hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary
czimzendők.

Miazzí Péter fodrász.

Tisztelettel értesitem igen tisztelt vendégeimet és a n. é. közönséget, hogy
az Adamich-téren lévő fodrász üzletemet,
amelyet 38 éven át vezettem — közbejött elháríthatatlan akadályok miatt f. hó 15-én
beszüntettem.

Ezen alkalommal tisztelettel kérem nagyra becsült vendégeimet, hogy az
irányomban eddig tanusított bizalmat a

Via del Governo, dr. Dall' Asta-féle házban lévő
borbély és fodrász üzletemre átruházni sziveskedjék,

ahol tisztelt vendégeim ugyan oly pontos és jó kiszolgálásban fognak részesülni,
mint a volt Adamich-téri üzletemben.

Teljes tisztelettel

MIAZZI PÉTER.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot
tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palacz-
kot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárusító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-
lungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos:
Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintezet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathoz vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolesőbban.

ESEGUISE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.